

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Економіка природокористування»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Освітньо-професійна програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Рік навчання: 2, семестр: 4

Форма навчання: денна, заочна

Кількість кредитів ЄКТС: 4

Мова викладання: українська

Лектор курсу

Рлгач Світлана Михайлівна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки

Контактна інформація лектора (e-mail)

e-mail: rogach-sm@nubip.edu.ua, rogach-sm@ukr.net

Сторінка курсу в eLearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1116>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Економіка природокористування» закладає універсальні знання і навички з найефективнішого використання природних ресурсів при здійсненні виробничої діяльності, зменшення відходів виробництва за рахунок впровадження економічно ефективних та екологічно чистих технологій тощо. Метою курсу є формування у майбутніх фахівців сучасного еколого-економічного мислення та системи спеціальних знань у сфері економіки природокористування, розуміння концептуальних основ екологічно обґрунтованих пріоритетів соціально-економічного розвитку суспільства і пошук найбільш ефективних шляхів досягнення цілей.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 9. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.

ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК 11. Здатність до організації підприємницької та торговельної діяльності в аграрній сфері за умов використання інноваційних підходів, кооперації та міжнародної інтеграції агробізнесу.

Програмні результати навчання.

ПРН7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

ПРН8. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

ПРН10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

ПРН16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.

ПРН21. Застосовувати знання й уміння для забезпечення організації аграрного виробництва і реалізації сільськогосподарської продукції за умов використання ефективних технологій у рослинництві та тваринництві.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оці- нюва- ння
4 семестр				
Модуль 1. Наукові основи економіки природокористування				
Тема 1. Економіка природокористування як особлива галузь знань	2/2	Знати економічну сутність дисципліни, предмет, об'єкт, методи дослідження, завдання. Вміти визначити день екологічного боргу та особистий екологічний слід. Аналізувати необхідність своїх потреб і природних можливостей їх задоволення.	Обговорення і дискусія на основі вивченого лекційного матеріалу, самостійного опрацювання	20
Тема 2 Наукові основи	2/2	Знати основні принципи	першоджерел та	10

раціонального природокористування та охорони довкілля		природокористування, вміти розрізняти його види та форми, аналізувати основні проблеми природокористування.	рекомендованих інформаційних джерел.	
Тема 3. Екологічний зміст НТП та глобальні проблеми людства	2/2	Знати термінологічні поняття НТП та НТР, вміти розрізняти глобальна екологічна криза та катастрофа, аналізувати причини виникнення глобальних проблем людства та здійснювати пошук шляхів їх вирішення	Підготовка доповідей та презентацій до семінарського заняття, рефератів. Вирішення та обговорення ситуаційного завдання.	20
Тема 4. Теорія економічних збитків від антропогенного впливу на довкілля	2/2	Знати класифікацію порушень довкілля, суть економічних збитків, їх види та етапи визначення, вміти визначати еколого-економічні збитки, аналізувати можливості зменшення збитків.	Виконання практичних завдань в elearn	20
Тест до модуля 1				30
Разом за змістовим модулем 1	8/8			100
Модуль 2. Економічна оцінка та еколого-економічні проблеми використання природних ресурсів				
Тема 5. Природні ресурси як фактор соціально-економічного розвитку та їх економічна оцінка	2/2	Знати термінологічні значення понять, вміти визначати розмір шкоди від забруднення земельних ресурсів, аналізувати можливі шляхи зменшення такої шкоди.	Обговорення і дискусія на основі вивченого лекційного матеріалу,	15
Тема 6. Еколого-економічні проблеми раціонального використання земельних ресурсів	2/2	Знати термінологічні значення понять, показники рівня використання та забруднення земель, вміти їх визначати	самостійного опрацювання першоджерел та рекомендованих інформаційних джерел.	15
Тема 7. Економіка використання водних ресурсів і контроль за їх забрудненням	2/2	Знати основні термінологічні поняття, показники використання і забруднення водних ресурсів, вміти визначати рентну плату за використання водних ресурсів та збитки від їх забруднення	Підготовка доповідей та презентацій до семінарського заняття, рефератів.	20
Тема 8. Лісові ресурси, їх використання, відтворення і охорона	2/2	Знати основні термінологічні поняття, вміти визначати показники рівня використання і забруднення лісових ресурсів	Вирішення та обговорення ситуаційного завдання.	10
Тема 9. Відтворення та регулювання стану атмосферного повітря	2/2	Знати джерела забруднення атмосферного повітря та заходи щодо його раціонального відтворення, вміти визначати показники рівня шкідливих викидів в атмосферу та розраховувати збитки від забруднення	Виконання практичних завдань в elearn	10
Тест до модуля 2				30
Разом за змістовим модулем 2	10/10			100
Модуль 3. Економічний механізм та управління раціональним природокористуванням				
Тема 10. Концепція еколого-економічного сталого розвитку	2/2	Знати основні поняття, цілі та принципи сталого розвитку, дослідити основні проблеми сталого розвитку в Україні та світі	Обговорення і дискусія на основі вивченого лекційного матеріалу,	15
Тема 11. Економічний механізм регулювання	4/4	Знати основні принципи розробки економічного механізму, основні		15

раціонального природокористування		елементи та їх сутність, дослідити досвід зарубіжних країн у запровадженні окремих інструментів економічного механізму	самостійного опрацювання першоджерел та рекомендованих інформаційних джерел.	
Тема 12. Організація управління і нормування якості довкілля	2/2	Знати суть та функції управління в галузі природокористування, дослідити важливість та необхідність стандартизації та нормування якості довкілля та значення системи екологічної сертифікації та ліцензування	Підготовка доповідей та презентацій до семінарського заняття, рефератів.	10
Тема 13. Економічна ефективність здійснення природоохоронних заходів	2/2	Знати суть та результати природоохоронних заходів, дослідити економічну ефективність природоохоронної діяльності, а також її інформаційне забезпечення	Вирішення та обговорення ситуаційного завдання.	20
Тема 14. Міжнародне співробітництво з екологічних проблем	2/2	Знати особливості здійснення природоохоронної політики в зарубіжних країнах, дослідити розвиток міжнародного співробітництва	Виконання практичних завдань в elearn	10
Тест до модуля 3				30
Разом за змістовим модулем 3	12/12			100
Всього за навчальну роботу	0,7 · (R_{ЗМ1} + R_{ЗМ2} + R_{ЗМ3}) R_{НР} = ----- 3			70
Підсумкова атестація (екзамен)				30
Всього за курс	R_{ДИС} = R_{НР} + R_{АТ}			100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладачів, які забезпечують курс за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових контрольних робіт та екзаменів заборонені. Користування мобільними пристроями допускається лише з дозволу викладача під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування), що підтверджується документально, навчання може відбуватись індивідуально в дистанційному режимі (у формі онлайн за погодженням із деканом факультету і лектора курсу).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Рекомендовані джерела інформації

1. Економіка природокористування: Підручник /Хвесик М.А., Рогач С.М.,Кулаєць М.М., Ільків Л.А., Авраменко Т.П. К.: КомПринт, 2017. 341 с.

Допоміжні

1. Миронова Н.Г. Екологічна стандартизація і сертифікація: Навч. посібник. – Львів: «Новий світ 2000», 2019. 140 с.
2. Синякевич І. М. Економіка природокористування: Навч. посібник. К.:ІЗМН, 2019. 156 с.
3. Шевчук В. Довідник з питань економіки та фінансування природокористування і природоохоронної діяльності, видавництво “Геопринт” Київ, 2017 411 с.
4. Яремчук Г.І. Економіка природокористування. – К.: Пошукове-видавниче агентство “Книга Пам’яті України”, Видавничий центр “Просвіта”, 2017. 431 с.
5. Рогач С.М. Екологічні аспекти формування ринку сільськогосподарських земель в Україні. "Economic and law paradigm of modern society" №1-2016р. ISSN: 2412-0414.
Режим доступу: <http://files.mail.ru/74D3ADB47B4B4174930147B80BF453B1>
6. Рогач С.М. Эколого-экономические проблемы и тенденции аграрного землепользования в Украине/. Украина, Болгария,ЕС: экономические и социальные тенденции развития: - Бургас: Болгария – 2018: Авангард Прима, 2018.-С.29-32
7. Oleg Zagurskiy, Svitlana Rogach, Lyudmyla Titova, Ivan Rogovskii, Tadeusz Pokusa «Green» supply chain as a path to sustainable development («Зелені» ланцюги постачань як шлях до сталого розвитку). Monograph. Mechanisms of stimulation of socio-economic development of regions in conditions of transformation. The Academy of Management and Administration in Opole, Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu. Polska. 2019. pp.330, (P.199-213) ISBN 978-83-946765-7-5
8. Oleg Zagurskiy, Mykola Ohienko, Svitlana Rogach, Tadeusz Pokusa, Ivan Rogovskii, Lyudmyla Titova. Global supply chain in context of new model of economic growth. (Глобальні ланцюги постачань в контексті нової моделі зростання економіки). Monograph. Conceptual bases and trends for development of social-economic processes. The Academy of Management and Administration in Opole. Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu. Polska. 2019; pp.320, (P. 64-74) . ISBN 978-83-946765-2-0;
9. Vasyl Khmelovskiy, Svitlana Rogach, Oksana Tonkha, Yuriy Rosamaha. Quality evaluation of mixing fodder by mobile combined units. International Scientific Conference “Engineering for rural development”. Jelgava, Latvia, May 22-24, 2019, Latvia University of Agriculture. Faculty of Engineering. Vol. 17, pp. 299-304.
10. Svitlana Rogach, Larysa Vdovenko, Oleh Polishchuk. Agriculture of Ukraine under the joint policy of the European Union. Baltic Journal of Economic Studies, Volume 5 Number 3. Riga: Publishing House «Baltija Publishing», 2009, 230 pages. P. 178-184.

3. Інформаційні ресурси

1. Промислова екологія URL:<http://www.eco.com.ua/>
2. Екологія життя URL: www.eco-live.com.ua/
3. Економіка природокористування URL: <http://studopedia.com.ua/ekonomikapripod.php>
4. Держкомзем України. URL: www.dkzr.gov.ua
5. Верховна Рада України URL: www.rada.gov.ua
6. Державний комітет статистики України URL: www.ukrstat.gov.ua